

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2012/2258(INI)

11.12.2012

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane

o evropskem partnerstvu za inovacije za dejavno in zdravo staranje
(2012/0000(INI))

Pripravljavec mnenja(*): Milan Cabrnoch

(*) Postopek s pridruženim odborom – člen 50 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da je demografska struktura držav članic zelo različna in da je tudi veliko nacionalnih, političnih in kulturnih razlik v dojemanju demografskih sprememb, predvsem v soočanju z njimi in pripravo na njih; ugotavlja, da se v vseh državah članicah vztrajno povečuje pričakovana življenjska doba ter število ljudi, ki po upokojitvi nadaljujejo delo, saj se je stopnja zaposlenosti pri delavcih v starostni skupini 65–74 med leti 2006 in 2011 povečala za 15 %;
2. ugotavlja, da so starejši državljani dragoceni za družbo ter da moramo v vseh poklicih izkoristiti njihovo znanje in izkušnje ter jih podpirati, da kar najdlje živijo samostojno;
3. poudarja, da starejši ljudje potrebujejo različne oblike pomoči in oskrbe, zato morajo biti storitve in rešitve vedno prilagojene ljudem in odvisne od povpraševanja;
4. poudarja, da so možnosti za zaposlitev in prostovoljno delo ter ukrepi socialnega varstva nujno potrebni za zagotovitev aktivnega in zdravega staranja;
5. pozdravlja strateško izvajanje načrta za evropsko partnerstvo za inovacije za dejavno in zdravo staranje ter zlasti dejstvo, da je osredotočeno na sodelovanje med Komisijo, državami članicami, industrijo in gospodarstvom, javnimi in zasebnimi zainteresiranimi stranmi, strokovnjaki s področja zdravstva in nege ter organizacijami, ki zastopajo starejše in paciente, na izmenjavo in prenos dobrih idej in najboljše prakse (na primer digitalno platformo „Marketplace“) ter racionalizacijo obstoječih instrumentov za financiranje; poudarja, da bi treba staranje obravnavati kot priložnost in ne kot breme ter da je treba prepoznavati in podpirati vrednote starejših ljudi, njihove izkušnje ter nenehni prispevek k družbi; pozdravlja pristop Komisije, ki je jasno usmerjen v spodbujanje vitalnosti in dostojanstva starejših v Evropi z njim prilagojenimi inovacijami, v krepitev kulture aktivnega staranja v Evropi, prijazni vsem generacijam, ter v vodenje tega procesa skupaj s priznanimi partnerji v svetu znanosti in civilne družbe;
6. meni, da je s čezmejnimi zdravstvenimi varstvom in oskrbo mogoče učinkoviteje uporabiti razpoložljive vire, oblikovati visoke skupne standarde v dobro ljudi, ki so jim namenjeni, ter poleg tega zmanjšati stroške staranja;
7. pozdravlja cilj o spodbujanju staranju prijaznega okolja kot nujnega orodja za podporo starejših delavcev in iskalcev zaposlitve ter o spodbujanju vključujoče družbe, ki bi vsem nudila enake možnosti;
8. poudarja, da je treba vzpostaviti ustrezne okvirne pogoje, da bodo ljudje lahko delali in ostali bolj produktivni, in sicer z izboljšanjem prožnosti delovnega trga prek uvedbe izračuna opravljenih delovnih ur skozi vse življenje in možnosti za skrajšani delovni čas, pa tudi z uvedbo prožnejših oblik delovnih pogodb za starejše delavce ter prožnejših načrtov za upokojevanje, na primer z delno upokojitvijo ali bonus leti, pri tem pa je treba paziti, da bo vseskozi zagotovljeno ustrezno socialno varstvo;

9. poudarja, da je zagotavljanje zdravja in varnosti na delu predpogoj za trajnostno poklicno življenje in aktivno staranje, zlasti za invalide in delavce s kroničnimi obolenji; poudarja, da bi lahko pri tem imeli ključno vlogo informacijske in komunikacijske tehnologije ter stroji, saj bi starajoči se delovni sili olajšali fizične naloge; poziva Komisijo in države članice, naj te tehnologije podpirajo, kjer so primerne; pozdravlja prepoznavo pomena preventive v prvem stebru strateškega izvedbenega načrta; je prepričan, da ima preventiva pomembno vlogo tudi pri delu, saj izboljšuje poklicno zdravje in posledično zmanjšuje pritisk na zdravstveni sistem in sistem dolgoročne oskrbe;
10. poudarja pomembno vlogo, ki jo imajo lokalni in regionalni akterji pri posodabljanju, izboljševanju in racionalizaciji nujenja storitev zdravstvene nege in socialne oskrbe, da bi se ustvarili modeli, s katerimi bi posamezniki na trgu dela dosegali boljše rezultate;
11. poudarja, da se je treba boriti proti diskriminaciji starejših pri zaposlovanju, da bodo ti delavci lahko obdržali službo ali imeli dostop do zaposlitvenih možnosti;
12. je prepričan, da so potrebne velike reforme, s katerimi bi preprečili velik deficit pri dostopu do trga dela, ki bi še pospešil gospodarski upad in ogrozil raven blaginje v Evropi; v zvezi s tem poudarja potrebo po širši perspektivi, ki bi upoštevala vprašanja, kot so gospodarska politika, zaposlovanje, socialna varnost, socialna zaščita, enakost spolov in diskriminacija;
13. poziva Komisijo in države članice, naj začnejo kampanje za izboljšanje predstave, ki jo ima javnost o prispevku in storilnosti starejših delavcev, zlasti invalidnih in tistih s kroničnimi obolenji;
14. od držav članic pričakuje, da bodo pri koriščenju strukturnih skladov bolj upoštevale življenjske in delovne pogoje starejše generacije ter skupaj do leta 2020 ustvarile Evropo, prijazno do vseh generacij, in svojo socialno infrastrukturo dopolnile tako, da se bodo lahko borile proti revščini starejših;
15. poudarja, da je odločilnega pomena večje vlaganje in trošenje za izobraževanje in stalno usposabljanje, pri čemer mora imeti prednost vseživljenjsko učenje ter spodbujanje zdravih življenjskih slogov, da bi se vzpostavil svet dela, prijazen do vseh generacij, starejši delavci pa bi se lahko uveljavili tudi v spreminjajočem se tehnološkem okolju; v tem smislu poziva k izrazitem poudarku na vseživljenjskem učenju znotraj programa „Erasmus za vse“, ki je učinkovito orodje za spodbujanje izobraževanja in nadaljnega poklicnega razvoja za državljane Unije vseh starostnih skupin;
16. poudarja potrebo po celostnem pristopu k staranju ter širšem razvoju in reformah, ne samo na področju vseživljenjskega učenja in trgu dela, ampak tudi pri dostopnosti vsega naštetega, vključno s prevozom, infrastrukturo in stavbami;
17. ponovno poudarja, da je pomembno celovitejše priznavanje formalne in neformalne izobrazbe starejših delavcev, zlasti tiste, ki je bila pridobljena s prostovoljnim delom in neformalno oskrbo;
18. meni, da so medgeneracijske pobude pri delu, na primer prenos znanja, ključne za zagotovitev boljšega vključevanja in usposabljanja mlajših delavcev in možnosti, da

starejši delavci s svojimi izkušnjami pomagajo drugim delavcem;

19. meni, da starejši za izboljšanje kakovosti svojega življenja potrebujejo primeren dohodek, bivališče, dostop do vseh zdravstvenih, socialnih in kulturnih storitev, močna socialna omrežja ter priložnosti, da še nadalje prispevajo na trgu dela brez omejitev, ki bi nastale zaradi diskriminacije na podlagi starosti;
20. vztraja, da je treba nadalje reformirati pokojninske sisteme, da bodo ustrezni, trajnostni in varni, pri čemer je treba zlasti odpraviti razlike v plačah med moškimi in ženskami ter posledično pokojninah, prav tako pa je treba ohraniti predvidljivost višine pokojnin za bodoče generacije; zato je potrebna večja skladnost med dejansko in uradno upokojitveno starostjo ter pričakovano življenjsko dobo; poziva tiste države članice, ki so dvignile zakonsko upokojitveno starost ali to nameravajo storiti, naj spodbujajo zaposlovanje starejših, na primer s pomočjo davčnih olajšav in olajšav na področju socialne varnosti;
21. vztraja, da politika ravnovesja med družinskim in poklicnim življenjem ženskam omogoča, da se bolje soočajo s staranjem, ob upoštevanju dejstva, da delo izboljšuje kakovost življenja; meni, da takšna politika ženskam omogoča tudi, da se izognejo razlikam v plačilu med moškimi in ženskami in s tem nevarnosti revščine v poznejšem življenjskem obdobju, če morajo zaradi ravnovesja med družinskim in poklicnim življenjem opravljati delo s skrajšanim delovnim časom, občasno ali netipično delo, kar posledično vpliva na višino vplačanih pokojninskih prispevkov;
22. meni, da je treba primernost pokojnin okrepiti z bojem proti diskriminaciji na podlagi spola na trgu dela, zlasti z zmanjšanjem razlik na poklicni poti in plačilu med moškimi in ženskami;
23. poudarja pomen osebne odgovornosti, saj morajo tudi posamezniki razmisliti o tem, kaj lahko naredijo, da zavarujejo svojo upokojitveno starost; poudarja tudi pomembno vlogo družine in medgeneracijske solidarnosti;
24. je prepričan, da so potrebne nadaljnje reforme zdravstvenih sistemov, zlasti z naložbami v ozaveščanje o zdravju, preventivo, odkrivanje in zgodnje diagnosticiranje ter z razvojem cenovno dostopnejšega, visokokakovostnega dolgoročnega sistema oskrbe;
25. meni, da je to bistvenega pomena v boju proti informacijski izoliranosti starejše generacije ter da je dostop do novih tehnologij in njihova uporaba eno od ključnih orodij za dejavno in zdravo staranje in družbeno vključenost starejših;
26. poziva Komisijo, naj predstavi predloge za boj proti diskriminaciji starejših pri dostopu do trga dela, na delovnem mestu ter pri opravljanju dela, da se doseže skladno delovno okolje, prijazno do vseh generacij;
27. poziva delodajalce, naj pospešijo prizadevanja za prilagajanje delovnih razmer zdravstvenemu stanju in zmogljivostim starejših delavcev ter spodbujajo pozitivnejšo podobo starejših na delovnem mestu;
28. poudarja, da staranje ne predstavlja le izzivov, temveč tudi ponuja možnosti, zlasti na področju inovacij, ki lahko dolgoročno pripomorejo k odpiranju delovnih mestih in

večanju ekonomske blaginje v Evropi;

29. priznava pomen načrtovanja pri zagotavljanju ustrezne zdravstvene oskrbe, tako formalne kot neformalne;
30. poudarja, da je treba vzpostaviti podporne sisteme za negovalce družinskih članov;
31. poudarja pomen podpore in olajšav za starejše prostovoljce in medgeneracijsko prostovoljno delo; meni, da lahko prostovoljstvo in pobude „starejši za starejše“ nudijo starajočemu se prebivalstvu možnosti za vključevanje ter so primeren prispevek k vzdržnosti sistemov dolgoročne oskrbe; zato na tem področju spodbuja razvoj in inovacije;
32. poudarja, da je treba posvetiti pozornost zlasti vključevanju starejših, ki živijo v oddaljenih območjih ali so na različne načine prikrajšani.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	6.12.2012
Izid končnega glasovanja	+: 39 -: 2 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Karima Delli, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Silvana Rapti (Sylvana Rapti), Licia Ronzulli, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Andrea Zanoni, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Georges Bach, Françoise Castex, Edite Estrela, Sven Giegold, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Jean Louis Cottigny